

Елена Летісія Мікусінскі,
Надзвичайна та Повноважна Амбасадорка
Аргентинської Республіки в Україні

ЄДНАННЯ МІЖ НАРОДАМИ АРГЕНТИНИ Й УКРАЇНИ

Матеріал подано в авторській редакції

I. Аргентина та Україна: відносини, що зміцнюються завдяки дипломатії, культурі та пам'яті

Аргентина підтверджує незмінність свого зовнішньополітичного курсу, що ґрунтується на взаєморозумінні, формуванні пріоритетів на зрілій і прагматичній основі національних інтересів, а також визнає, що економічна, політична і соціальна свобода є справжньою рушійною силою зростання, інновацій та прогресу.

Уряд Президента Хав'єра Мілея розпочав глибокі реформи, спрямовані на відновлення стимулів до праці, нові досягнення та зростання інвестицій, а також побудову держави більш ефективною, прозорою та з меншим рівнем втручання. На цьому шляху діалог з Європою є важливим, оскільки нам є що запропонувати один одному та чого навчитися.

Міністр закордонних справ Аргентини Херардо Вертейн чітко висловив нашу підтримку Україні, яка є дружньою до Аргентини країною. «З початку російського вторгнення ми завжди були поруч з Україною. Ми підтримували її законне право захищати свою територію та суверенітет. Ми й надалі будемо поруч». «Ми також

хочемо твердо заявити про наше бажання сприяти встановленню стійкого миру. Ми щиро прагнемо, щоб якнайшвидше було досягнуто остаточне припинення вогню, яке покладе край людським стражданням і дозволить врегулювати розбіжності, якими б глибокими вони не були, шляхом мирного та конструктивного діалогу».

Аргентина зробила конкретні кроки для підкріплення цього зобов'язання. Приєднання до Контактної групи з питань оборони України у 2024 році стало переломним моментом у її підході до міжнародних зусиль з підтримки України з огляду на російську агресію. Участь Аргентини у Глобальному саміті миру в Україні, який відбувся у місті Бюргеншток (Швейцарія), підтвердила її прагнення до активного діалогу та готовність долучатися до всіх багатосторонніх форумів, спрямованих на досягнення миру.

Під час цього саміту Президент України Володимир Зеленський нагородив Главу Аргентинської Держави орденом Свободи на знак визнання висловленої підтримки та участі у ключових міжнародних діалогових платформах. Відтоді відбулася низка нових контактів на високому рівні, зокрема двостороння зустріч під час Всесвітнього економічного форуму в Давосі в січні 2025 року та телефонна розмова, проведена 17 березня, яка дозволила підтвердити готовність підтримувати двосторонні зв'язки та проаналізувати майбутні напрямки співробітництва.

Амбасадорка Аргентинської Республіки в Україні Елена Летісія Мікусінські разом із командою Посольства

Ambassador of the Argentine Republic to Ukraine, Elena Leticia Mikusinski, and the Embassy's team

Аргентинська Республіка та Естонія спільно головували у Робочій групі №5 Формули Миру Президента Зеленського «Відновлення територіальної цілісності України та збереження поваги до Статуту Організації Об'єднаних Націй». Крім того, вона входила до Робочої групи №1 «Радіаційна та ядерна безпека». Також Аргентина є членом «Міжнародної коаліції за повернення українських дітей».

Зміцнення зв'язків між Аргентиною та Україною особливо відчутне в галузі культури. Протягом червня 2024 року і травня 2025 року Посольство Аргентини в Україні у співпраці з Генеральною дирекцією з обслуговування іноземних представництв (ГДІП) здійснило низку важливих заходів.

У країні, що потерпає від несправедливої війни, згадані ініціативи сприяли збереженню активного діалогу, культурної емпатії та співробітництва. У цьому контексті аргентинське танго перетворилося на справжній міст між нашими країнами. Від Київського театру оперети, відомого своєю славетною історією, до незламного та героїчного Ірпеня, мелодії П'яццолли та Гарделя знайшли відгук у серцях української публіки. Концерти «Вечір аргентинського танго» зібрали повні зали і подарували глядачам глибокі емоційні переживання. В Ірпені, місті, яке сильно постраждало від війни, захід «КУЛЬТУРНІ МОСТИ: Ірпін та Аргентина» об'єднав професійних митців і дітей з місцевих шкіл у зворушливій демонстрації здатності мистецтва зцілювати навіть у найважчі часи.

У Києві 28 листопада 2024 року Національна філармонія України стала місцем безпрецедентної події: прем'єри Меси

Амбасадорка Аргентинської Республіки в Україні Елена Летісія Мікусінські на заході «КУЛЬТУРНІ МОСТИ: Ірпін та Аргентина»
Ambassador of the Argentine Republic to Ukraine, Elena Leticia Mikusinski, at the event Cultural Bridges: Irpin and Argentina

Гості концерту «Музика Свободи» в Національній філармонії України. Листопад 2024 року
Guests of the Music Freedom concert in National Philharmonic of Ukraine. November 2024

«За мир і справедливість» Аріеля Раміреса у виконанні Капели Лятошинського, присвяченої Дню національного суверенітету Аргентини. Ця програма містила також присвяту Астору П'яццоллі — «Танго Свободи», що символізує мистецький спротив насильству. Зазначені заходи не лише наблизили аргентинську культуру до української публіки, але й донесли до неї послання солідарності та взаємної поваги.

Соціальна підтримка та солідарність також стали пріоритетними напрямками.

Участь Аргентини у футбольному турнірі між командами посольств стала ще одним конкретним виявом цієї підтримки.

Посольство Аргентинської Республіки активно сприяє поширенню аргентинської літератури українською мовою через Програму Південь, що реалізується Міністерством закордонних справ, міжнародної торгівлі та культу. У 2025 році планується публікація твору «Книга Аврори» Аврори Бернардес у «Видавництві Анетти Антоненко». Це видавництво вже випустило чотирнадцять творів аргентинських авторів українською мовою, серед яких: «Сім вечорів», «Повідомлення Бруді», «Приватна книгозбірня. Передмови», «Борхес, неписаний», «Прологи, з прологом прологів» Хорхе Луїса Борхеса, «Усі вогні – вогонь», «Таємна зброя», «Оповідки про хронопів і фамів» Хуліо Кортасара, а також «Казки сельви» та «Оповіді про кохання, божевілля та смерть» Орасіо Кірогі.

Аргентинський Мальбек, візитна картка нашої виноробної традиції, також знайшов своє місце в програмі економічної дипломатії. 15 квітня 2025 року відбувся Всесвітній день Мальбеку, де вино стало чудовим приводом для зустрічі, спілкування та підтвердження аргентинської присутності.

Амбасадорка Аргентинської Республіки в Україні Елена Летісія Мікусінські з командою Посольства (Всесвітній День Мальбеку в «Le Silpo»). Квітень 2025 року
Ambassador of the Argentine Republic to Ukraine, Elena Leticia Mikusinski, and the Embassy's team (Malbec World Day at Le Silpo). April 2025

Дегустації та майстер-класи, які з 2019 року спільно проводять Посольство Аргентини та корпорація «Укрвинпром» під керівництвом Генерального директора Володимира Кучеренка, є вагомим внеском у зміцнення еногастрономічних зв'язків між Україною та Аргентиною. Знаковою історичною подією у цій галузі стало здобуття українською виноробнею першої премії на міжнародному конкурсі в Мендосі у 1996 році, де її вино «Білий Мускат Червоного Каменю» було відзначено золотою медаллю. Кілька пляшок цього вина, що стали справжнім скарбом для досвідчених колекціонерів і поціновувачів, зберігаються й донині.

Соломія Крушельницька в Буенос-Айресі
Solomiya Krushelnitska in Buenos Aires

II. Аргентина: третя батьківщина Соломії Крушельницької

Цей огляд був би неповним без згадки про виняткову постать, яка понад століття поєднує культури Аргентини та України: Соломію Крушельницьку.

Її життєвий шлях, який тісно пов'язаний з моєю країною, не лише відкриває сторінки минулого, а й надихає нас і надалі зводити мости між нашими народами. Я маю на увазі слід, який Соломія Крушельницька залишила в Аргентині, країні, яку вона сама з любов'ю називала своєю «третьою батьківщиною».

Як Посол Аргентини у цій країні, на теренах якої народилась Соломія Крушельницька, я відчуваю особливе хвилювання, маючи змогу засвідчити той глибо-

кий зв'язок, що поєднав її з моєю країною, не лише як артистку, а й як жінку, громадянку світу та яскравий приклад культурного взаєморозуміння.

Соломія Крушельницька приїхала до Буенос-Айреса в 1906 році і з першого ж виступу в Театрі «Опера» підкорила серця аргентинської публіки незвичайною силою свого таланту. Її виконання «Валлі» під орудою Артуро Тосканіні критики визнали новаторським. У наступні роки вона блискуче виступала в операх Верді, Пуччіні, Вагнера та інших славетних композиторів, вражаючи своїм емоційним виконанням публіку зі сцени Театру «Опера» та легендарного Театру «Колон».

В епоху, коли світовим знаменитостям було важко дістатися до Америки, Крушельницька здобула популярність без жодної рекламної кампанії чи скандалів: лише завдяки своєму таланту, відданості мистецтву та яскравій особисті. Її голос визнавали «натхненим та справжнім», а манеру виконання — «глибоко людиною».

Аргентина стала для Соломії Крушельницької не лише місцем мистецького тріумфу, але й місцем важливих змін в її професійному та особистому житті. У 1910 році, під час урочистого святкування сторіччя нашої Травневої революції, Соломія виконала Державний Гімн Аргентини перед переповненою залогою театру. Її поява на сцені, загорнутою у блакитно-білий прапор, викликала сльози, бурхливі овації та щирі емоції. Ця мить навіки закарбувалася в нашій історії.

Того ж року у Буенос-Айресі Крушельницька уклала шлюб із Чезаре Річчоні, італійським юристом та мером міста В'яреджо, Італія. Весілля було скромним, але громада Буенос-Айресу відзначила цю подію як символ щастя, яке співачка знайшла на аргентинській землі. Газета «El Diario» писала, що вона, як наречена, «віддала перевагу білим квітам Буенос-Айресу перед квітами будь-якої іншої країни». Вона стала аргентинкою за покликом серця.

Соломія Крушельницька зі своїм чоловіком Чезаре Річчоні
Solomiya Krushelnitska with her spouse Cesare Riccioni

Залишивши оперну сцену, в 1923 році Соломія повернулася до Буенос-Айреса з камерними концертами. На цих виступах звучали не лише українські народні пісні, а й твори знамих аргентинських композиторів, що вкотре продемонструвало її чутливе ставлення до місцевої культури та щире прагнення стати частиною музичного світу країни, яка із захопленням прийняла співачку.

Серед авторів, яких вона включила до свого репертуару, були:

- **Альберто Вільямс**, якого вважають батьком аргентинської симфонічної музики, чий пронизаний фольклорними мотивами твір «Vidalita» у виконанні Соломії набув такої емоційної сили, що зірвав шквал оплесків. Вільямс заснував Національну консерваторію і відіграв вирішальну роль у становленні аргентинського музичного мистецтва.

- **Флоро Уґарте**, композитор і педагог, чий твори натхненні індіанськими та народними мелодіями. Крушельницька обрала його музику, що гармонійно поєднує європейські традиції з автохтонними елементами, для виконання не лише на аргентинських, але й на європейських сценах, на які вона принесла частину душі американського континенту.

- **Хосе Андре**, визначний майстер ліричних п'єс, серед яких особливе місце займає «Flor de Cardo», композиція, яку Соломія наповнила надзвичайною емоційною глибиною. Включення цього твору до її міжнародного репертуару мало глибокий символічний зміст, адже це відкрило світові творчість аргентинських композиторів.

- **Карлос Лопес Бучардо**, один із засновників аргентинського музичного націоналізму, чия творчість мала значний вплив на майбутні покоління. Його музика здобула визнання завдяки своїй мелодійній простоті та досконалості форми, а Соломія майстерно розкрила її своїм неперевершеним чуттєвим виконанням.

Критика того часу відзначала бездоганну кастильську вимову Крушельницької та її глибоку повагу до музики Аргентини. Аргентинський піаніст Рафаель Ґонсалес, який акомпанував Соломії на тих концертах, описав її як артистку «виняткової скромності та величі».

Серед експонатів Тернопільського обласного краєзнавчого музею особливе місце займають пам'ятні реліквії Соломії Крушельницької, чие ім'я стало синонімом оперної досконалості. Одним із таких унікальних артефактів, що нагадує про її блискучі виступи в Буенос-Айресі, є письмова ручка з дорогоцінного металу кінця XIX – початку XX століття. Цю майстерно виконану річ подарувала Соломії директорка аргентинської музичної школи. Ручка виготовлена із срібла, оздоблена витонченим орнаментом та інкрустована кольоровою емаллю. У її нижній частині, на металевій муфті для кріплення пера – тиснені написи: «84» (золотникова проба, що

відповідає 875 метричній пробі срібла) та клеймо з ініціалами майстра і країни походження, що є безцінними свідченнями її успіху на аргентинській сцені тієї епохи.

Ця історія набула нового життя завдяки твору Роксолани Гнатюк, української дослідниці, яка вже тривалий час живе в Аргентині. Її книга «Соломія Крушельницька. Українка, що завоювала серце Аргентини», представлена на Книжковому ярмарку в Буенос-Айресі у 2024 році, стала безцінним внеском у вшанування пам'яті співачки. Роксолана відтворила її аргентинський період життя та нагадала нам, що Соломія була своєрідною культурною амбасадоркою, яка, навіть не усвідомлюючи цього, представляла Україну в Аргентині, сприяючи встановленню тісної дружби між нашими народами.

Саме ця книжка надихнула мене на більш глибоке вивчення цієї історії, і я переконалася, що її спадок є важливою ланкою, що поєднує культури наших народів.

Саме ця книжка надихнула мене на більш глибоке вивчення цієї історії, і я переконалася, що її спадок є важливою ланкою, що поєднує культури наших народів.

У 2025 році, відзначаючи 215-річчя Аргентинської Травневої Революції, ми також вшановуємо 115-ту річницю історичного виконання Державного Гімну Аргентини Соломією Крушельницькою. Той виступ під час відзначення нашого національного свята був значно більшим, ніж музичне виконання: це був щирий вияв любові до країни, яка зустріла її з великою шаною та вдячністю.

З відчуттям глибокої поваги я згадую цю історію, що об'єднує наші народи силою мистецтва. Соломія зворушила серця моїх співвітчизників, віддала їм шану своїм талантом і залишила незабутній слід у нашій культурній пам'яті. Її виступи на аргентинських сценах, зокрема в Театрі «Колон», досі вважаються одними з найемоційніших подій того часу.

Елена Летісія Мікусінські та Роксолана Гнатюк
Elena Leticia Mikusinski and Roksolana Hnatyuk

Ця річниця є нагодою озирнутися назад і осмислити те, що об'єднає наші народи, чому своїм винятковим талантом так сприяла ця дивовижна виконавиця.

Сьогодні, під час повномасштабної агресії Росії проти України, коли так багато музикантів, акторів, танцюристів та митців віддали свої життя, боронячи рідну землю, мистецтво стає символом опору, надії та незламності духу.

Спадщина Соломії Крушельницької, яка подолала кордони і об'єднала культури, сьогодні лунає з новою силою, нагадуючи, що навіть у години великих випробувань мистецтво залишається світочем людяності.

Посольство Аргентини в Україні незмінно підтверджує свою відданість культурному діалогу та важливості поширення цієї спільної спадщини. Ми переконані, що вшанування пам'яті таких величних постатей, як Соломія Крушельницька, є вагомим елементом збереження історичної справедливості, особливо у найтяжчі часи. Літопис її життя, її неповторний голос та теплі відносини з Аргентиною є чудовою ілюстрацією здатності мистецтва зближувати народи та нести світло надії крізь темряву війни.

Той момент, коли вона постала перед публікою, огорнена блакитно-білим стягом, був чимось більшим, ніж просто вихід на сцену. Це був вияв її любові та відданості. Соломія не тільки підкорила аргентинську сцену, але стала невід'ємною частиною нашої історії.